

WPROWADZENIE

Na czwarty już tom Studiów Humanistyczno-Społecznych wydawanych przez Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach składa się siedem artykułów dotyczących XIX i XX wieku, które w niniejszym tomie zostały zaprezentowane w układzie chronologicznym.

W pierwszym z nich Rafał W. Kowalczyk (Łódź) na podstawie archiwaliów przechowywanych w zespole Militaria z czasów Księstwa Warszawskiego w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie przedstawił plany dotyczące wybudowania pomnika cesarza Napoleona I w Kaliszu. Kolejne opracowanie, autorstwa Mariusza Nowaka i Moniki Ruszkowskiej (Kielce), oparte na aktach notarialnych, będących bogatym źródłem informacji, przedstawia środowisko notariuszy Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w Kielcach w latach 1876–1915.

W następnym artykule Jerzy Gaul (Warszawa) omówił plan przeprowadzenia werbunku do armii polskiej w austro-węgierskich obozach jenieckich w drugiej połowie 1916 i na początku 1917 r. Autor, dzięki wykorzystaniu nieznanymi dotąd źródeł, odnalezionych w Kriegsarchiv w Wiedniu, wprowadził do historiografii przedmiotu wiele nowych i do tej pory nieznanymi faktów. Kolejne w układzie chronologicznym opracowanie, którego autorem jest Ireneusz Ciosek (Kielce), poświęcone zostało pozycji ustrojowej instytucji starosty powiatowego w II Rzeczypospolitej na przykładzie ówczesnego województwa kieleckiego. Problematykę z okresu II Rzeczypospolitej kontynuuje Dariusz Buras (Kielce), opisując życie i działalność wojewody kieleckiego Ignacego Manteuffla. O obrazie Armii Czerwonej i ZSRR na podstawie akt Oddziału II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego pisze Aleksander Smoliński (Toruń). Z tego opracowania wyłania się ciekawy przegląd działań operacyjnych polskiego wywiadu dotyczący przemysłu wojennego i motoryzacyjnego w ZSRR. Ostatni w tym tomie artykuł Andrzeja Celi (Kraków) poświęcony został poglądom niemieckich teoretyków wojskowych na temat zasad użycia broni pancernej w czasie I wojny światowej oraz w okresie międzywojennym.

Prezentowany tom Studiów Humanistyczno-Społecznych zamykają recenzje i sprawozdania.

Wojciech Saletra